Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	17 september 2024
Portefeuille(s)	Algemene Zaken
Portefeuillehouder(s):	Burgemeester Femke Halsema
Behandeld door	Programmabureau Amsterdam 750
Onderwerp	Amsterdam 750: Start jubileumjaar

Geachte leden van de gemeenteraad,

Het is bijna zover; op 27 oktober aanstaande start het jubileumjaar met een Openingsconcert in de Ziggo Dome. Naast de openingsshow, die live wordt uitgezonden bij AVROTROS op NPO2, wordt er op veel plekken in de stad gewerkt aan tal van initiatieven. Groot en klein, zichtbaar voor velen of voor de buurt, voor scholieren, voor de hele familie, voor wie van dansen houdt en van muziek, van debat en van kunst, van sport en van spel. Met meer dan 300 prachtige initiatieven wordt het een jubileumjaar van en voor de Amsterdammer. Een jaar waar van Amsterdammers van binnen en buiten de stadsgrenzen en verder iedereen die de stad een warm hart toedraagt, kan genieten. In deze brief neem ik u in vogelvlucht mee in de laatste ontwikkelingen.

Opening jubileumjaar

Op de 749e verjaardag trappen wij af met het Openingsconcert met een aansprekend programma waarin het Metropole Orkest, ISH Dance Collective, ZO Gospel Choir, Het Amsterdams Andalusisch Orkest, Het Nationale Ballet, André Hazes, Bella, Berget Lewis, Donnie, Edsilia Rombley, Gershwin Bonevacia, Joost van Bellen, Van der Laan & Woe, Latifah, Niki Jacobs, Rayen Panday, René Froger, S10, SEF, Sophie Straat, Trijntje Oosterhuis én Willeke Alberti het publiek meenemen op een tijdreis langs enkele spraakmakende momenten in de stedelijke geschiedenis. Alle raadsleden zijn voor het Openingsconcert uitgenodigd.

Maar het jubileumjaar wordt met veel meer initiatieven gestart. Een greep uit de activiteiten:

- Op 27 oktober is er een ontbijt voor Amsterdammers in het Stadsarchief. Het door Floris V afgegeven Tolprivilege, een bijzonder document dat al bijna 750 jaar is bewaard, is te bezichtigen in de Schatkamer.

- Ook wordt die dag de eerste, officiële Amsterdam 750 euromunt geslagen.
- De Grote Amsterdam Quiz met voorrondes in de horeca, buurthuizen, verzorgings- en verpleeghuizen, culturele instellingen en sportverenigingen houdt haar finale dit jaar in de Westerunie (Westerpark) op 1 november.
- Het Vrijdenkersfestival dat jaarlijks in het teken staat van vrijheid en het belang van onze grondrechten, is gepland van 31 oktober tot en met 2 november 2024. Het thema is de vrijheid van meningsuiting. Belangrijk in deze editie is de herdenking van Theo van Gogh, die twintig jaar geleden op gewelddadige wijze om het leven kwam.
- De kick-off van het straatvoetbaltoernooi is op woensdag 23 oktober op het A. Nouriplein. Vanaf die datum worden alle Amsterdamse kinderen tussen de 10 en 16 jaar opgeroepen mee te doen aan het voetbaltoernooi. Op 23 oktober starten ook de trainingen voor deze jongeren op drie pleinen in Zuidoost, Nieuw-West en Noord.
- En op 15 oktober worden de eerste 75 verhalen in het kader van '750 x Amsterdam. Voor altijd…verhalen' gelanceerd.

Er zijn nog veel meer initiatieven vanuit de stad te noemen, waaronder de première van de musical Onze Jordaan op 21 oktober aanstaande in het DeLaMar Theater. Via de digitale 750 Uitagenda van amsterdam&partners kunt u zien wat, waar, op welk moment te beleven valt in de stad: www.iamsterdam.nl/750. Deze agenda wordt continue bijgewerkt.

' ….Op de Ring!' en Nationale Viering Amsterdam 750

In de veelheid van initiatieven uit de stad zorgt de gemeente voor een aantal grote, stadsbrede evenementen zoals het Openingsconcert, '…Op de Ring!' en de Nationale Viering Amsterdam 750. Voor de organisatie van deze twee laatst genoemde evenementen zijn via aanbestedingen toonaangevende, creatieve partijen binnengehaald die veel ervaring hebben met grootschalige evenementen: respectievelijk Tribe Company en Out Of The Rat Race (OOTRR).

Tribe Company is verantwoordelijk voor '…Op de Ring!', dat op zaterdag 21 juni 2025, de langste dag van het jaar, zal plaatsvinden. Hiervoor komt 15 kilometer autoloze A10 beschikbaar als eendaags evenemententerrein met ruimte voor uiteenlopende activiteiten: muziek, theater, dans, sport, mode, culinair en heel veel meer.

OOTRR is de producent van de Nationale Viering Amsterdam 750 op 27 oktober 2025. Deze avondvullende viering van de 750ste verjaardag van de hoofdstad, op een nog nader aan te kondigen (binnen)locatie, wordt live uitgezonden bij de NPO.

Publiekscampagne en City Dressing

Om de bekendheid van de viering te promoten, zijn we op 21 juni jl. in samenwerking met amsterdam & partners (a&p) gestart met de eerste grote publiekscampagne in de stad en de Metropoolregio. In oktober volgt een nieuwe fase in de campagne en wordt tevens de *city dressing* zichtbaar op banieren, digitale schermen en een aantal gemeentelijke gebouwen en panden van derden. Op 28 oktober wordt deze *city dressing*, de zogenaamde Amsterdam 750-Slinger, symbolisch gestart op het OBA-gebouw aan het Oosterdok. De Slinger is vrij te gebruiken door iedereen die dat wil en is al ruim 350 keer aangevraagd. Ondernemers die de Slinger gebruiken om

hun producten te verfraaien, vragen we 15% van de winst op deze producten af te dragen aan een Amsterdams goed doel.

Bijdragen van derden aan het jubileumjaar

De viering van het 750-jarig bestaan van Amsterdam wordt gefinancierd met publieke en private middelen. Eerder bent u in vertrouwen geïnformeerd over de bijdragen van derden aan het jubileumjaar. In het door u in 2020 vastgestelde programmaplan Amsterdam 750 is hierover het volgende opgenomen: *"De gemeente zet in op een substantiële bijdrage van andere overheden en private partijen ter hoogte van €15 mln."* Dit sluit aan op de ambitie dat het jubileumjaar een breed gedragen viering wordt van, voor en door de hele stad, waarbij naast en met de gemeente ook andere partijen initiëren, participeren en bijdragen, zowel financieel als in natura.

Er zijn vijf vormen om bij te dragen: sponsoring, media – en maatschappelijke partnerships, donaties en subsidies, matching en overige bijdragen. Door de verschillende mogelijkheden tot bijdragen aan te bieden, kunnen derden een vorm kiezen die bij hen past. Een gevolg daarvan is dat niet alle bijdragen vrij besteedbaar zijn binnen het programma Amsterdam 750. Zo kiest een aantal donateurs bijvoorbeeld om specifiek bij te dragen aan de 750 jubileumbomen en kiest een sponsor ervoor om gericht bij te willen dragen aan het straatvoetbaltoernooi. Op dit moment is de gerealiseerde bijdrage van derden aan het jubileumjaar ruim € 16 miljoen euro:

- *Sponsoring:* Dit is een gangbare vorm om financiering te realiseren voor o.a. evenementen. Bij sponsoring is er, in tegenstelling tot bij een donatie, sprake van een wederprestatie. Amsterdam 750 biedt bijvoorbeeld zichtbaarheid in de publiekscommunicatie, kaarten voor officiële evenementen en de mogelijkheid om op officiële evenementen activiteiten te organiseren (zogenaamde sponsoractivaties).
  Er is € 1.355.000 via sponsoring opgehaald voor Amsterdam 750. Op 10 september j.l. verscheen in Het Parool een artikel waarin gesteld werd dat de gemeente nog geen 10 procent binnengehaald heeft van 'het gewenste sponsorgeld'. In het artikel werd dus alleen uitgegaan van deze categorie.
- *Maatschappelijke- en mediapartnerships:* Maatschappelijke- en mediapartnerships zijn waardevol omdat de door partners geleverde producten en/of diensten niet te hoeven worden ingekocht. Zelfs wanneer er geen directe financiële bijdrage plaatsvindt is er sprake van een bijdrage aan het jubileumjaar waar door de betreffende partner kosten voor worden gemaakt. Bij mediapartnerships wordt bijvoorbeeld waarde geboden in de vorm van advertentieruimte die anders had moeten worden ingekocht en wordt advertentieruimte geboden die anders door het betreffende medium had kunnen worden verkocht aan een andere adverteerder. Hierop is een wederprestatie ook van toepassing.
  Deze partnerships vertegenwoordigen inmiddels een waarde van tenminste € 790.000.
- *Donaties en subsidies:* Donaties zijn giften waar geen wederprestatie tegenover staat, waarbij natuurlijk van belang is dat de donatie wordt besteed aan het beoogde doel. Bij subsidies (vanuit andere overheden en private fondsen) is er vaak sprake van een uitgebreidere verantwoordingsplicht.
  Inmiddels is ruim € 4,2 miljoen euro aan donaties en subsidies ontvangen voor nalatenschappen van het jubileumjaar, waaronder voor 5.500 zonnepanelen en cadeauboeken voor het basisonderwijs.

- *Matching*: Bij *matching* wordt binnen een subsidieregeling gesteld dat een subsidie slechts voor een deel van de financiering van een initiatief wordt toegekend en minimaal eenzelfde bedrag door de subsidieontvanger moet worden geworven.
  Via dit type matching is minstens € 3,1 miljoen euro bijgedragen. Immers; via de Stichting Amsterdam 750 is € 3,1 miljoen euro subsidie uitgekeerd en de subsidieregeling stelt dat elke initiatiefnemer minstens eenzelfde investering doet.
- *Overige bijdragen*: Hieronder vallen bijdragen van mede-organisatoren van activiteiten die in samenwerking met of op initiatief van de gemeente worden georganiseerd, zoals inkomsten uit kaartverkoop van het Openingsconcert, de bijdragen aan de publiekscommunicatie van Amsterdam 750 en bijdragen aan de multimediale maquette die op het Westergasterrein wordt geopend tijdens de ToekomstTiendaagse. Deze overige inkomsten bedragen € 6,6 miljoen euro.

Maar dat is nog niet alles. Er zijn tal van initiatieven die op eigen kracht worden georganiseerd en gefinancierd door culturele- of maatschappelijke instellingen, kennisinstellingen, organisatoren van evenementen, bedrijven en betrokken Amsterdammers.
Ook zijn tientallen bedrijven, eigenaars van gebouwen , winkeliersverenigingen en BIZ'en bereid om hun panden tijdens het jubileumjaar (of een deel daarvan) aan te kleden met de Amsterdam 750-Slinger, waarmee zij bijdragen aan een feestelijke sfeer in de stad; een investering die zij zelf dragen.

En dan zijn er de initiatieven die bijdragen aan het jubileumjaar. Denk aan SAIL, de vierdelige serie *Het Verhaal van Amsterdam* die door de NTR op NPO1 wordt uitgezonden, de officiële Amsterdam 750 euromunt in opdracht van het Ministerie van Financiën en De Koninklijke Munt, de *augmented reality app* Amsterdam Monsters en vele anderen. Bovendien investeren de initiatiefnemers en partners ook vanuit eigen middelen bij aan de projecten die vanuit de Kunst & Cultuurregeling Amsterdam 750 subsidie hebben ontvangen. Zo is bijvoorbeeld €300.000 toegekend door de Vriendenloterij aan het initiatief *Heel Amsterdam Danst* van Het Nationale Ballet.

Veel is bekend, tegelijkertijd is nagenoeg zeker dat niet *alle* initiatieven van derden bij ons bekend zijn—het staat iedereen immers vrij iets te initiëren in het kader van Amsterdam 750. Dat we de waarde van deze bijdragen niet kunnen kwantificeren laat onverlet dat het ons past deze expliciet te benoemen en hiervoor onze grote waardering uit te spreken. Het jubileumjaar Amsterdam 750 is, zoals gezegd en beoogd, een breed gedragen jubileumjaar van, voor en door de hele stad.

Op dit moment voeren wij gesprekken met nieuwe potentiële partners en donateurs. Zo wordt nog fors ingezet om bijdragen op te halen voor het evenement '…Op De Ring!'. De ambitie ligt hoog; we streven naar zo'n € 3 mln ten behoeve van de kwaliteit en ambitie van de programmering. Hierin werken wij nauw samen met de producent van het evenement (Tribe Company). Het college wil wel voor de start van het jubileumjaar zorgen dat alle programmering door kan gaan, ook bij nu nog onvoorziene kosten. Daarom wordt er bij de begroting een extra post onvoorziene kosten voor Amsterdam 750 vrijgemaakt van € 3 mln. Aangezien er ook nog bijdragen van derden geworven worden, hoopt het college hier zo min mogelijk gebruik van te hoeven maken.

Ten slotte
Wij zullen u gedurende het jaar regelmatig op de hoogte houden van de ontwikkelingen zoals de speciale jubileumedities van SAIL, Kwaku en de Amsterdam Marathon, maar ook bijvoorbeeld de ToekomstTiendaagse die voorafgaat aan het evenement '…Op de Ring!'. Om ook alvast een beeld te krijgen van ±300 initiatieven uit de stad die mede met behulp van Stichting Amsterdam 750, Mensen Maken Amsterdam en de Regeling Kunst en Cultuur Amsterdam 750 tot stand zijn gekomen, verwijzen wij u naar onze website https://amsterdam750.nl/.

Wij verheugen ons erop u te treffen in het jubileumjaar!

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

b.a. 5.1, 2, e

Femke Halsema
Burgemeester